SVOBODA **СВОБОДА**

UKRAINIAN DAILY — **УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК**

Пам'ятайте про Україну!

No. 175. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, SEPTEMBER 12, 1987 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 12-го ВЕРЕСНЯ 1987 Ч. 175. РІК XCIV.

Сен. Б. Бредлі згадав про Великий голод в Україні

Частоква, Н. Й. — Виступаючи перед американсько-совєтською авдиторією, сенатор Билл Бредлі, демократ з Ню Джерзі, який добри орієнтується у відносинах в Совєтському Союзі і із зацікавленням слідкує за політичними та економічними перемінами, що їх намагається увести в життя теперішній генеральний секретар ЦК КПСС Міхаїл Горбачов, викликав своїм виступом цікаву, але рівночасно напружену дискусію на зібранні американських і совєтських представників, які зібралися тут щоб дискутувати про поліпшення американсько-совєтських відносин в майбутньому.

Найцікавішими для обидвох груп були питання, що їх поставив сен. Б. Бредлі і над якими після його виступу відбулась довша, місцями гостра, дискусія у якій із совєтської сторони забирали слово переважно високі партійні і урядові особи, що у великому числі брали участь у згаданій конференції.

Чи є готова компартія і партійна бюрократія, на яку так часто нарікає М. Горбачов, ділитися владою з народом; чи будуть мати робітники більший голос у вирішуванні робітничих соціяльних проблем; чи матимуть совєтські громадяни право читати, оглядати, слухати, купувати і продавати все те, що вони хочуть, а не те, що їм можна; чи совєтські власті є готові визнати різниці у політиці, культурі і релігії; чи свобода подорожування залишиться й далі привілеєм небагатьох упривілейованих; чи совєтська історія визнає помилки колективізації і Великого голоду в Україні за сталінських часів, без покарання осіб, які добиваються правди; чи заклик до „демократизації" генерального секретаря принесе більше автономії для національних меншин і народів в СССР, які живуть під російською домінацією десятиліттями, а то й довше; чи народам Східньої Европи буде дозволено будувати свої державні системи на засаді демократії і їхнього власного вибору; чи совєтській молоді буде колись вільно критикувати свій власний уряд за війну в Афганістані, як це практикувала американська молодь у випадку війни у В'єтнамі?

Після вичерпання питань сен. Б. Бредлі заявив в дуже категоричній формі, що політичні й інші реформи в СССР повинні продовжуватись, бо тільки на такій базі може розвинутися щира співпраця між ЗСА і СССР, у якій „ми зможемо зменшити наші збройні сили, включаючи сюди, очевидно, коштовну нуклеарну зброю". Такі заходи „є в наших силах і наших спроможностях", — заявив сен. Б. Бредлі цитуючи письменника А. Солженіцина, який свого часу заявив, що „історія це ми".

Виступ Дж. Шулца в Конґресі прийняли дуже холодно

Вашінгтон. — Демократичнуа більшість в Палаті Репрезентантів прийняла дуже холодно і критично виступ державного секретаря Джорджа Шулца, який як речник Адміністрації президента Роналда Реґена запропонував уділити у фіскальному фінансовому році 270 мільйонів долярів допомоги для борців за свободу в Нікараґуа, тобто антикомуністичним повстанцям „контрас". Провідні демократи, як також голови багатьох конґресових комісій вважають, що Адміністрація повинна була почекати зі своєю пропозицією, яка, на їхню думку, може пошкодити мировим переговорам, що їх ведуть між собою п'ять центральноамериканських держав, включно з Нікараґуа. Плян, як відомо, передбачає припинення боїв в Нікараґуа, Ель Сальвадорі й інших країнах Центральної Америки, амнестію для повстанців, повну політичну свободу для політичних партій, включно з відбуттям вільних демократичних виборів під наглядом Організації Об'єднаних Націй до 7-го листопада цього року.

Іншу думку заступають речники Адміністрації і сам Президент, які кажуть, що навпаки, готовість Конґресу ЗСА приділити для „контрас" збільшену допомогу, заставить нікараґуанського президента Данієля Ортеґу два рази подумати поки він зробить якунебудь диверсію чи захоче шукати підтримки в Совєтському Союзі, який є головним протектором нікараґуанських сандіністів, маючи при тому далекойдучий плян перетворити цю маленьку країну у ще один мілітарний пляцдарм СССР в Центральній Америці і тим самим поширити свої впливи у тій частині світу.

Очевидно, Адміністрація є готова почекати з уділенням допомоги аж до 7-го листопада, але нема де правди діти, серед найближчих співробітників Р. Реґена і дорадників, як також спеціялістів відносини в Центральній Америці панує переконання, що сандіністи не дотримують свого слова і тимчасового домовлення підписаного в Ґватемаля Сиги п'ятьма державами, бо вони не ведуть своєї власної незалежної політики і не плянують військової стратегії, яку накидує їм Москва і Гавана, разом зі своїми політичними і військовими дорадниками, які у числі по кілька тисяч кожна віддавна перебувають в Нікараґуа.

Дж. Шулц при тому заявив, що президент Р. Реґен назначив професійного дипломата Морріса Д. Базбі на спеціяльного амбасадора для справ Центральної Америки, який спільно з Державним департаментом буде з дня на день допильновувати виконання договору з Ґватемалі. Амбасадор Базбі заступить на цьому пості спеціяльного висланника Філіпа С. Габіба, який зрезиґнував минулого місяця.

Найсильнішим опонентом приділення дальшої допомоги для „контрас" є сенатор демократ з Коннектикат Кристофер Далд, а також сам спікер Палати Репрезентантів Джім Райт.

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ В КЕРГОНКСОНІ

Кергонксон, Н. Й. — Заходом місцевого Відділу Української Американської Координаційної Ради відбудеться тут традиційний Український День в неділю, 20-го вересня ц.р. на оселі Українського Народного Союзу Союзівці. Початок о год. 12-ій полудня. У програмі виступи вокального ансамблю „Промінь" під диригентурою мгр Богданни Волянської, танцювального ансамблю „Українські танцюристи Асторії" під проводом Олени Оприско та можливо ще й інші виступи, виставка народного мистецтва, писання писанок, українські страви тощо.

„Ґласність" також була помітна на виставці книг в Москві

Москва. — Газета „Ню Йорк Таймс" помістила обширну інформацію свого кореспондента Фелиситі Беррінджер про міжнародну виставку книжок, так званий книжковий ярмарок, яка тепер відбувається в Москві і на яку прибули представники трьох тисяч видавництв із 103 країн світу.

Ф. Беррінджер, а також пресові аґентства й інші кореспонденти, підкреслюють, що цього разу совєтські власті допустили значно більше книг, як минулого разу, так, що й тут політика „гласності", яку підтримує генеральний секретар ЦК КПСС Міхаїл Горбачов і Політбюро, була дуже помітна. Кажуть, що на самій виставці було дещо менше видно агентів КҐБ і вони, як кажуть, деякі дисиденти, „не разили очей тих осіб, які розпізнають їх здалека", але натомість інтенсивно працювали совєтські цензори, допильновуючи, щоб на виставку не попали книги із антисовєтським змістом. Наприклад, ці хоронителі „соціялістичної справедливости", затримали частину книг американського видавництва „Ардіс" з Енн Арбор у стейті Мишиґен, яке спеціялізується у виданнях давніх російських і теперішніх совєтських авторів. Цитуючи власницю видавництва Еллендею Проффер, кореспондентка „Ню Йорк Таймсу" пише, що совєтські цензори затримали з її колекції 50 книжок.

Очевидно, совєтська цензура викликала огірчення також в інших видавців, але вони не нарікали так настирливо, як минулими роками. Серед задержаних книг видавництва „Ардіс" совєти затримали книги Василія Аксьонова, Владіміра Войновіча і Андрея Битова, як також збірник поета Йосифа Бродського. Не дозволили керівники виставки покласти на стенди книг Льва Копелєва, який живе і працює тепер в Західній Німеччині. Затримано також книги інших видавництв, але в загальному, згідно з оцінкою „Ню Йорк Таймсу", виставка користується великою популярністю серед совєтських громадян, зокрема серед молоді, яка сотнями облягає західні павільйони з книжками. Серед виставлених книг є багато таких, які раніше ніколи не попали б на виставку, з огляду на їх контроверсійний чи явно критичний зміст.

Асоціяція американських видавців майже однозгідно заявила устами своїх речників, що вона в основному задоволена перевіркою списків привезених на виставку книжок. Велику збірку п.з. „Америка очима американців", багато ілюстровну книгу довелось привозити на виставку трьома наворотами, бо книга зникала дословно на очах продавців і гідів на виставці. Великою популярністю користується також книга американського гумориста Билла Косбі „Як бути батьком" і підручна література про хворобу АІДС, видана на Заході з багатьма ілюстраціями.

„Як бачите 'гласність' не є пустим пропагандивним звуком, як говорять на Заході", — заявив один з організаторів виставки Танкред Голенпольський, натякаючи, що усі притримані книги будуть звернені власникам. Він завважив, що „привозити до СССР книги Аксьонова, це значить ображати нас". Він додав, що совєтські закони покищо забороняють розповсюджувати антисовєтську літературу.

На відкритті виставки кореспонденти розпізнали серед групи партійних лідерів Гайдара Алієва, про якого ходили чутки, що він вже зчез з партійної сцени. Серед виставлених совєтських книг перший раз на виставку попали видання Бориса Пастернака і Анни Ахматової, раніше заборонені в СССР.

ПАПА ІВАН ПАВЛО II ВІДВІДУЄ ЗСА

Президент Роналд Реґен і Перша Лейді зустрічають Папу Івана Павла II на летовищі в Маямі.

Маямі. — У четвер, 10-го вересня, тут на міжнародному летовищі приземлився після 11-годинного перелету з Риму літак „Боїнг-747" італійської летунської компанії „Альіталія", на покладі якого був Папа Іван Павло II. Його супроводжував почет з 31 особи і десятки репортерів. На летовищі Папу зустрічали президент ЗСА Роналд Реґен і Перша Лейді Ненсі Реґен.

У привітальному слові Президент віддав належне Американській Католицькій Церкві і згадав про боротьбу З'єднаних Стейтів за свободу в усьому світі. „В Европі і в інших частинах земної кулі ми і далі ставимо свою могутність на службу людської гідности, — сказав Р. Реґен. — В Латинській Америці і Азії ми підтримуємо розширення кордонів людської свободи, перш за все, сприяючи невпинному рухові за демократію. Ми, американці, радо визнаємо свої недоліки. Вчіть нас, і ми будемо вас слухати. Бо ми від всього серця прагнемо, щоб наша прекрасна країна стала ще кращою".

Р. Реґен зустрічається з Іваном Павло II уже четвертий раз. У четвер він згадав, що, будучи п'ять років тому в Римі, він заслужив бурхливі апльодисменти представників Церкви і семінаристів, які слухали його, коли він запропонував, щоб наступного разу Папа відвідав південні і західні стейти ЗСА. „Сьогодні, Ваша Святість, ви починаєте саме таку візиту, — зауважив Реґен у своїй промові. — І сьогодні вас вітає вся Америка".

З Маямі Іван Павло II поїхав в Колюмбію, Півден на Каролайна, а потім відвідає Ню Орлінс, Сан Антоніо, Тексас, Фінікс, Арізона, Лос Анджелес, Монтерей, Каліфорнія, Сан Франсіско і Дітройт. 20-го вересня Папа відвідає канадське місто Форт Сімсон і звідти вилетить до Риму.

У четвер по полудні відбулася приватна зустріч між Реґеном і Папою у віллі Віская, побудованій в італійському стилі на березі Біскейнської затоки. Під час цієї зустрічі, що тривала понад півгодини, Реґен обговорював з Папою перспективи встановлення міцного миру в Центральній Америці і підкреслив важливу ролю, яку відіграє в цьому процесі нікараґуанський католицький єпископ Міґуель Обандо-і-Браво.

Крім летовища, де спека перевищувала 90 степенів, офіційна привітальна церемонія відбулася в соборі Св. Марії. Звідти Папа відправився в закритому автомобілі в собор св. Марти, де відбулася його перша зустріч з американськими католицькими священиками. На ній були присутні 750 діячів церкви.

В той же день Папа появився перед тисячами віруючих, проїхавши на чолі кортежу Біскейнським бульваром, що пролягає в центрі Маямі на три милі.

Папа Іван Павло II провів ніч у резиденції архиєпископа Маямі Едварда МекКарті, а в п'ятницю відслужив Богослуження в парку Таміямі.

У СВІТІ

ПРИБЛИЗНО 75,000 ВОЯКІВ Франції і Західньої Німеччини братимуть участь у спільних французько-німецьких маневрах, які проходитимуть на території обидвох держав. У маневрах братимуть участь також французькі військові частини для спеціяльного призначення, яким у „воєнній грі" допомагатиме летунство, зокрема військові гелікоптери.

РЕЧНИКИ ДЕРЖАВНОГО департаменту ЗСА заявили на пресовій конференції у Вашінґтоні, що в різних частинах світу знову появилися високої якости підроблені, правдоподібно в ляболаторіях КҐБ, документи, які шкодять американським інтересам в світі і зовнішній політиці ЗСА. Серед підроблених документів є також меморандум з підписом президента Роналда Реґена, що закликає створити в Латинській Америці ударну військову силу для здержання совєтської експансії в цьому районі світу. Меморандум, надрукований на офіційних паперах Білого Дому і тому навіть обізнаний з цтією справою глядач може сприймати меморандум за автентичний документ. Речники Державного Департаменту показали журналістам один взірець підробленого документу і заявили, що вони, мовляв, не знають, хто займається цим ділом. Існує, однак, погляд, що цим ділом займаються люди прихильні до Совєтського Союзу.

РЕЧНИК ДЕРЖАВНОГО департаменту Чарлз Редман заявив кореспондентам, що Адміністрація президента Роналда Реґена систематично працює над тим, щоб у переговорах із совєтськими представниками були заторкнені справи еміґрації. На думку Адміністрації, Совєтський Союз повинен облегшити процедуру виїзду совєтських громадян за кордон і не карати тих, які стараються про виїзд. Очевидно, Ч. Редман не входив в деталі і не бажав відповідати на питання чи такі розмови представників ЗСА з СССР вже розпочалися і чи державний секретар Джордж Шулц порушить їх під час розмови з міністром закордонних справ СССР Едуардом А. Шеварднадзе, коли вони зустрінуться у Вашінґтоні 15-го вересня ц.р. Треба однак думати, — кажуть політичні спостерігачі, — що дозвіл на виїзд для Йосифа Беґуна, Віктора Браїловського та багатьох інших свідчить про деякі зміни в совєтській еміґраційній практиці.

ІРАК НІЯК НЕ ХОТІВ прийняти пропозиції З'єднаних Стейтів Америки і Організації Об'єднаних Націй про цілковите припинення бомбардування іранських рафінерій нафти і військових об'єктів, бо це, на думку іракців, означало б капітуляцію перед іранцями. Головне військове командування Іраку заявляє, що Ірак буде бомбити іранські інсталяції до тієї пори, поки та держава не визнає конечности жити в мирі із своїми сусідами і не накидатиме своєї волі іншим державам світу. Другою передумовою Іраку є те, що Іран мусить прийняти резолюції Ради Безпеки ООН, які закликають до припинення всяких воєнних дій і започаткування переговорів про замирення

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА РАНІШІ прогнози, що, мовляв, відносини З'єднаних Стейтів Америки зі Швецією поліпшились, розмова шведського прем'єр-міністра з президентом Роналдом Реґеном в Білому Домі показала, що деякі різниці в поглядах між двома державами існують. Наприклад, Швеція гостро протестує проти американської допомоги для нікараґуанських антикомуністів, чи як їх називає сам Президент ЗСА, „борців за свободу", вважаючи таку форму підтримки „вмішуванням у внутрішні справи іншої держави". В минулому році Швеція доставила урядові сандіністів в Нікараґуа різних товарів на суму 30 міл. дол. Прем'єр Швеції Інґвар Карльсон, який перебував з офіційною візитою в ЗСА, не погоджується також зі стратегічною оборонною ініціятивою Р. Реґена, яка, мовляв, „загрожує мирові". Він натомость високо оцінив мирну ініціятиву ЗСА у переговорах із Совєтським Союзом, яка передбачає ліквідацію в Европі ракетних гнізд і взагалі редукцію нуклеарної зброї в майбутньому.

ТЕНІС НА СОЮЗІВЦІ

НА СОЮЗІВЦІ ВІДБУЛИСЬ 32-ГІ ПЕРШЕНСТВА УСЦАК

Союзівка. — Ерік Матківський („Ч.Січ"), один з найбільш талановитих молодих українських тенісистів, успішно оборонив свій примат в групі чоловіків у 32-их тенісових чемпіонатах, які відбулись тут в суботу, неділю і понеділок, 5-7-го вересня, під час довгого вікенду з нагоди свята Дня Праці. У суботу також відбулись тут плавацькі змагання, в яких взяло участь 30 юних змагунів і змагунок. (Точне звідомлення про плавацькі змагання буде поміщене в наступних числах „Свободи").

Змагання влаштував Карпатський Лещетарський Клюб за нагороди УНСоюзу і грошові стипендії, надані Фундацією ім. Мазепи.

Як і минулого року, найстарший віком у групі чоловіків змагун, Юрій Ґлова (Тенісовий Українськй Клюб, Чикаґо) і другий з черги наймолодший змагун Е. Матківський, знов зустрілись у фіналі. І тим разом 18-річний Ерік переміг 36-річного Юрія у завзятій трисетівці, 3-6, 6-4, 6-3.

У дорозі до фіналу Е. Матківський переміг Ігоря Купчинського (КЛК), 6-7 97-9) 6-4, 6-4, у одній з найкращих партій турніру. Ю. Ґлова, як і минулого року, елімінував Василя Манька (УСО „Тризуб", Філядельфія), 6-4, 6-4.

У групі чоловіків дебютував 13-літній Григорій Русецький з Монтреалю, Канада, надзвичайно талановитий юнак, який є рангований ч. 1 в Канаді в групі юнаків 14 років і нижче. Він програв у другій рунді проти І. Купчинського, 6-1, 6-7 (8-10) 6-2 в „дуелі ліваків". І. Купчинський, який змагався тут після п'ятирічної перерви, переміг колишнього чемпіона Дениса Чорнія у чвертьфіналі, 7-6 (10-8), 6-3.

Повторенням минулого року був фінал в групі жінок: 14-літня Роксоляна Матківська („Ч. Січ") перемогла Таню Савчак (УСО „Тризуб") вислідом 6-1, 6-2. У півфіналах Р. Матківська перемогла Христину Гейниш (Клівленд), 6-2, 6-1, а Т. Савчак Ксеню Кизик, 6-4, 6-3.

У сильній, як завжди групі молодших сеньйорів (не зважаючи на відсутність Олега Богачевського і д-ра Ярослава Сидорака) свій чемпіонат захистив д-р Зенон Матківський („Ч.Січ"), перемагаючи у фіналі Юрія Вальчука (КЛК) вислідом 7-5, 6-1.

У півфіналах д-р Матківський переміг Юрія Ґетрикевича (КЛК), 6-1, 6-0, а Ю. Вальчук Ореста Сарахмана (УСО „Тризуб"), 6-2, 6-4.

Юрій Савчак (УСО „Тризуб"), як і минулого року переміг у фіналі групи сеньйорів 45 років і вище Юрія Грабця (КЛК), 6-2, 6-1. У півфіналах Ю. Савчак елімінував Ореста Федаша („Ч. Січ"), 6-1, 6-1, а Ю. Грабець Зенона Снилика („Ч. Січ"), 6-2, 6-2.

У найстаршій віковій групі сеньйорів 55 років і вище, свій колишній примат відвоював після року відсутности д-р Петро Харук (ТУК, Чикаґо), перемагаючи у фіналі Романа Олинця (Союзівка), 6-2, 7-6 (7-2). У півфіналах д-р Харук вийшов переможцем після трисетового маратону проти Юрія Ломаги (КЛК), 4-6, 6-3, 6-2, а Р. Олинець елімінував Ігоря Сохана (КЛК) 1-6, 6-3, 6-2.

(Закінчення на стор. 4)

Д-р І. Флис вручає нагороди Б. Матківському (зліва) і Ю. Глові.

В. Квас і О. Твардовський гратулюють Р. Матківській (друга зліва) і Т. Савчак.

В АМЕРИЦІ

У ДІРБОРНІ, МИШ., ПРОФСПІЛКА Об'єднаних автомобільшуих працівників офіційно запропонували автомобільній фірмі Форд, щоб ця компанія дала обіцянку про забезпечення праці для робітників в рамках нового контракту. Покищо фірма Форда не відкинула пропозиції робітників, але підкреслює, що забезпечення праці є пов'язане з продажем автомобілів. Речник Форда Стенлі Сурма заявив, що пропозицію взято під увагу, але в поданій профспілкою формі вона не може бути прийнята.

ЯПОНСЬКА ФІРМА ТОШІБА 9-го вересня ц.р. передала Урядові ЗСА детальний звіт про таємний продаж Совєтському Союзові забороненої технології. У цьому звіті подано, як одна із допоміжних фірм, заключила таємний договір з Москвою, двічі обманюючи японські власті і заборонила своїм працівникам про це говорити та знищила документи коли вже власті були на сліді. Урядовці корпорації Тошіба сказали, що вияв цієї їхньої внутрішньої афери тільки потверджує їхні перші запевнення, що ніхто з головної фірми Тошіба не був вмішаний в цю продаж технології для підводних човнів. Згідно з твердженням Пентаґону, продаж саме тієї технології дуже допоміг совєтській морській фльоті у заглушуванні звуків моторів.

З ОГЛЯДУ НА ПРИЇЗД ДО Америки Папи Івана Павла II на десятиденні відвідини в четвер, 10-го вересня ц.р., засоби масової інформації перевели різного роду опити. Незважаючи на різні намагання порізнити Папу Івана Павла II з вірними Католицької Церкви в Америці, виявляється, що згідно з опитами „Ню Йорк Таймсу" і телевізійної мережі Сі-Бі-Ес, католики Америки шанують і поважають Папу Івана Павла II, хоча не завжди згідні з його поглядами.

У ВАШІНҐТОНІ В СЕРЕДУ, 9-го вересня ц.р., 15-ти членна постійна комісія в справах судівництва при Американській асоціяції правників проголосували надати судді Едвардові Боркові свою найвищу оцінку. З того десять проголосувало, що Е. Борк має всі кваліфікації на становище судді Верховного Суду, четверо не погодилося з тим, а один „не опонував".

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР Джордж Шулц готується до виступу перед Конгресом з домаганням одобрити 270 міл. у формі допомоги для нікараґуанських повстанців. Ця вимога напевно причиниться до гострих дебат в Конгресі.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Tel.: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Німецький комуніст серед вільних земляків

У цьому тижні перебував із чотириденними відвідинами в Західній Німеччині Еріх Гонекер, генеральний секретар Компартії Німеччини, тим самим диктатор Східньої Німеччини. Ці відвідини мають подвійне символічне значення: перше, Західня Німеччина, офіційно Німецька Федеративна Республіка, була примушена визнати диковинний поділ країн, схвалений на Ялтинській конференції у 1945 році і подруге, в обох частинах поділеної Німеччини живе один і той сам нарід, з тією самою культурою і природним гоном до з'єднання. Це були перші відвідини східньонімецького диктатора в демократичній частині поділеної Німеччини, бо дотепер Москва не погоджувалася на таку подорож сателітського репрезентанта. Члени советської партійно-державної верхівки завжди сумніваються: чи німці у „Демократичній" Республіці, себто у комуністичній Східній Німеччині, є більше німцями чи більше комуністами. Тому на території Східньої Німеччини перебуває і советське військо і той сумнів щодо правовірности східньонімецького сателіта є одною із головних причин, чому Москва не хоче рискувати нову велику війну.

Гонекера вітали у Бонні з парадою, як голову „чужої" держави, але зараз на офіційному бенкеті у честь достойного гостя канцлер Західньої Німеччини Гельмут Коль вимагав від свого гостя, щоби той наказав підчиненим йому воякам на стежних вежах на внутрішньо-берлінському мурі ганьби не стріляти до втікачів із Східнього Берліну до Західнього. Канцлер Коль таврував при тому взагалі здвигнення цього муру, що став символом поділу одніеї країни й одного народу на дві частини. Кореспонденти американських газет повідомили, що Еріх Гонекер сидів за бенкетовим столом з кам'яним обличчям, слухаючи цієї частини промови канцлера Коля, бож це саме він, Еріх Гонекер був наставником зігнаних тисяч робітників, які у 1961 році напротязі однієї ночі поставили мешканців Берліну і ввесь зовнішній світ перед доконаний факт, щоби збройною силою припинити втечу людей із комуністичної частини Німеччини на Захід. Президент Джан Кеннеді, стоючи біля того муру ганьби виголосив історичну промову, що її закінчив окликом „Іх бін айн Берлінер!". Президент Роналд Реґен пригадав це за свого перебування в Берліні в минулому році і ще недавно окремим своїм зверненням до Міхаїла Ґорбачова закликав його — скасувати берлінський мур ганьби.

Еріх Гонекер приїхав до столиці Західньої Німеччини, щоб нараджуватися над тіснішими господарськими і культурними взаєминами обох частин одніеї Німеччини. Мешканці Східньої Німеччини споглядають на захід з тугою і заздрістю. Вони ж найближчі сусіди країни, де сталося відоме у широкому світі „німецьке чудо": як то територіяльно з усіх сторін обкроєна, поділена переможена Західня Німеччина встигла прийняти 10 мільйонів земляків, які втекли зі земель, що дісталися Польщі (Шлеськ і Помор'я), та советам (Східня Прусія), включила тих 10 мільйонів населення у своє народне господарство і розвинула такий промисел, таке хліборобство і таку торгівлю, що це одна з найзаможніших, найздоровіших і найчистіших під оглядом зовнішнього вигляду країна.

Західньонімецький уряд сприяє покращанню господарських і культурних взаємин із східньою комуністичною частиною Німеччини. Логіка німецьких патріотів проста: чим тісніші будуть взаємини двох розділених частин одного народу — тим більші шанси також на територіяльне з'єднання тих розділених частин, — всупереч волі Советського Союзу, який кожну спробу порушення теперішнього політичного „статус кво" в Европі вважає замахом проти безпеки СССР.

ЛІКАРІ В ШПИТАЛІ Джан Гопкінс університету розділили сіямських близнюків, зрослих головами. Цю 22-годинну операцію закінчено в ранніх годинах неділі, 6-го вересня ц.р. Досі вже проминуло 36 годин після операції й немовлята Патрик та Бенджамін Біндери знаходяться в критичному але стабільному стані. Лікарі є повні надії та оптимізму що близнюки житимуть.

ВЕРХОВНИЙ СУД ГРЕЦІЇ вирішив підтримати рішення нижчої судової інстанції про видачу Італії 34-річного терориста Мавріціо Фоліні, члена організації „Червона бригада". Він був заарештований грецькою поліцією ще в червні цього року, як прибув до Атен з Кипру. Від того часу уряд Італії домагається його видачі, щоб він відповів перед судом за доконані ним на території Італії злочини. Фоліні, почувши про рішення грецького верховного суду, голосно протестував і погрожував голодівкою. В Італії немає смертної кари, тому терориста чекає доживотна тюрма.

Ганна Черінь

КАССАНДРА

II.

Ковалевська розповідає, як у ті жахливі дні директор і його прибічники перш за все подбали про безпеку своїх родин і майна, відтягуючи інформацію, щоб, мовляв, не робити паніки. Ковалевська розповідає, як її переслідували за статті, в яких вона вказувала на небезпеку в підземних трубах міста Прип'яті. На атомову станцію кореспондентів не допускали взагалі. Одного редактора газети змусили залишити посаду „за власне бажання" за спробу критики.

Самодурові-Брюханову корилися всі працівники, бо гналися за кращими заробітками: платня удвічі більша (аж 300 карбованців на місяць), а при тому через небезпечну працю, можна дістати „путівку" до санаторії для себе й родини. Також постачали кращі харчі. Робітники станції розповідали Ковалевській, що їх наймали й не вишколювали, а давали в руки інструкції й казали вчитися самим. Любов Ковалевська в кінці статті зазначає, що колишній начальник управління будівництвом коли хотів, міг бути добрим і веселим. „Його любили. Його ненавиділи. Його шанували. Його боялись"... Він був суперником директора АЕС, але йому підкорявся. Тут не було справжньої демократії. Маса ж, задля прибутку, була слухняна і безвільна й зродилося поняття „брюхановщини". Директор переміг начальника управління будівництвом. „Підсумки цієї посадової хвороби — Чорнобиль", — закінчує свою статтю Ковалевська: Підсумок — так, але не єдина причина. Ковалевська, ані ніхто інший, ні навіть Щербак, ані Володимир Яворівський у своїх творах про Чорнобиль не зважуються назвати речі своїм іменем, підкреслити, що керівниками ЧАЕС були і є росіяни, з кількома підвладними малоросами. А працювали й потерпіли в катастрофі українці. Ті, що були при самім реакторі, загинули одразу або критично захворіли — а скільки їх померло, ніколи не стане відомим. А що вже говорити про далекосяжні збитки сучасних і майбутніх поколінь!

Хочеться знати більше про українську Кассандру. В московськім журналі „Юность" ч. 6 цього року надруковано документальну повість Юрія Щербака „Чернобыль". Повість побудована на інтерв'ю з героями і жертвами Чорнобиля, в тому числі і з Любов'ю Ковалевською. Юрій Щербак, хоч йому за п'ятдесят, в літературу ввійшов недавно, але міцно; і став у ряди кращих українських прозаїків (пише й вірші непогано). Це — високоякваліфікований лікар-епідемолог, справжній, а не фальшивий, як Коротич; і так само справжній письменник, а не фальшивий, як Коротич. Як він сполучує дві тяжкі й відповідальні праці — загадка. Має надприродну силу. Отож, згадуючи статтю Ковалевської напередодні катастрофи, Щербак каже, що хоч стаття була про п'ятий блок, всі її з'ясували з четвертим, можливо тому, що ці самі хиби були і в будівництві та експлуатації четвертого блоку.

Читачі, звичайно, уявляють собі автора так, як їм це здається зі змісту і стилю твору. Статті настільки фахові, що їх міг би написати лише добрий інженер; отож, Ковалевську можна було уявити старшою сивою дамою в окулярах, з сигаретою в зубах. Насправді це — молода журналістка і поетеса, мати десятилітньої донечки за яке здоров'я вона дуже боїться, бо дитя було в місті під час вибуху. В розмові Юрій Щербак звертається до Ковалевської на „ти" — знак приятельства, бо і Щербак одвертий і правдивий у своїх творах.

Ковалевська заявила, що опублікована минулорічного березня стаття була першою в циклі; далі мали бути розкриті інші недоліки в праці атомових реакторів, але статті не були дозволені.

Ковалевська знає, що її назвали Кассандрою. „Нічого я не провістила, —не дай Бог бути Кассандрою, провісницею біди... Але, чесно признатися, я завжди боялася цього. Не мала спокою. Боялася тому, що говорилося одне, а насправді було зовсім інше..." Вона хотіла писати, але знала, що не надрукують.

Оце така силюетка нашої Кассандри, провісниці Чорнобиля. Хоче вона, чи ні, вона була першим голосом вопіющого в пустині, а після катастрофи знайшлося чимало критиків, що повторюють і використовують факти, наведені Любов'ю Ковалевською.

Кінець

Сір-Ва

Зизом на Ювілейну Міжкрайову Пластову Зустріч

Постій: Пластова Оселя у Грефтоні, субота, 22-го серпня, 1987.

Через ніч виросли на пластовій Оселі великі шатра-кондомініюми, що в своїх еластичних стінах примістили добру тисячу пластової братії з усіх сторін діяспори України. Із одної Австралії прилетіла майже ціла сотня ширококрисих пластунів (із Гамилтону, Онт., а мабуть через далеку географічну віддаль, у дефіляді брав участь аж один пластун). Пластова оселя виглядала як самостійна республіка, бож над нею літали цілими стадами жовто-сині бальони, запущені Пластовим Відділом Пропаганди, а мікрофони аж захлиналися бойовими маршами пластунів різного віку.

В'їжджаємо на оселю. Стійки коло головної брами вітають нас лаконічним пластовим привітом: „Десять долярів від кожного пота та десять долярів від авта". Відділ Ювілейної Пропаганди спрямовує нас відразу до полотняного „капища", в котрому проф. І. Винницький, триєдине пластове єство (сам-єство, жінка - єство та дочка - єство) наглядає пильно над проклямацією „Десятьох Правд Віри Діяспорного Українця", при допомозі яких буде розв'язана проблема двох батьківщин. Почавши від сьогоднішньої зустрічі вже не існуватиме більше якісь канадські, американські, німецькі, аргентинські та Бог зна які українці, а буде одна монолітна нова нація — „Діяспорія Українців".

Однак в дискусії виявилось чимало єресі: Марта М'ялковська рішуче заявила, що більше любить Баварію та Мюнхен, чим діяспорну державу. Пластун Р. Ващук категорично заявив, що старшому пластунству, яке ще дальше сидить на нерозпакованих валізах, буде дуже тяжко прийняти заповіді діяспорних українців. Він також домагався, вжитку „мультикультурних" маршів для наших пластунів і плакав трішки над ідейною порожнечою.

Друге пластове божище, Романків, з великим оптимізмом ствердив невмирущість діяспорії українців, бо їй вічно даватимуть „застрики" такі події як видача Медведя, чи чорнобильська трагедія.

Я відразу прийняв у серці Декалог Діяспорного Українця, бож він гарантує без будь-якого сумніву вічність діяспорної спільноти. Послухайте, ви, хоч би четверту заповідь, яка проклямує „орбі ат урбі": „все будуть одержимі цією ідеєю, що й забезпечить їй вічне існування". З практичного боку (пенсіонерський вік) мені найбільше припала до серця десята заповідь діяспорного українця, яка дише малощо не більшим альтруїзмом, ніж Божа Заповідь, або братолюбні інтенції нашої Суспільної Служби. Ця заповідь безсумнівно голосить: „Кожний українець має право надіятися на допомогу від інших діяспорних українців".

Не подобалася мені тільки друга діяспорна заповідь, бож вона дише ще незбагнутим точно імперіялізмом. А звучить ця заповідь так: „Діяспорні українці продовж багатьох поколінь замешкують у різних країнах світу!" Це ж тільки крок до колоніяльних претенсій, що їх так голосно домагалась колись передвоєнна Польща. А ми ж за деколонізацію!

Дуже імпозантний був Парадний Іконостас, в якому вставлено ікони різного калібру наших і чужих діячів. З національних меншин були репрезентовані сумівці та демократична молодь. Перед цим ювілейним іконостасом маршували все, що живе: молодий пластунчик Яшов на одній тільки нозі, бо друга була в гіпсі. Як звичайно, краще маршували пластунки; пластуни волочили за собою ноги і збивали більшу куряву ніж татарська орда.

Тяжко було дізнатись, до якої віри належать пластуни, бо дефіляду приймав і промовляв до діяспорного пластунства тільки Митрополит Мстислав; інші церковні князі, мабуть, почали вже святкувати Ювілей Тисячоліття.

Злі духи і тим разом поглумилась над нами: коли вже доварювалась пластова кулеша, застрайкувала нагло електрика. Із голодної ситуації допомогла вилізти Вічна Пластова Ватра.

НІКАРАҐУАНСЬКІ САНДІНІСТИ звільнили з тюрми двох антикомуністичних активістів — Ліно Ернандеза, координатора комітету для оборони прав людини, і Альберта Сабоpіо, президента асоціяції нікараґуанських адвокатів, які були заарештовані 15-го серпня ц.р., за організацію, підготову і переведення антиурядової демонстрації. Обидва 26-го серпня проголосили голодівку в тюрмі і не приймали жадних харчів крім води. Цим актом звільнення сандіністи хочуть показати, що вони діють згідно прийнятою п'ятьма центральноамериканськими державами в Ґватемалі резолюцією, яка вимагає від Нікараґуа привернути своїм громадянам усі права, якими користуються громадяни інших держав.

Д-р К. Костів

ЗБІРНИК „ЗБОРІВЩИНА" — ЦЕ СПРАВЖНЯ КРАЙОЗНАВЧА ЕНЦИКЛОПЕДІЯ

Наукове Товариство ім. Шевченка в Канаді після наполегливої кількарічної праці обдарувало нас своєю черговою об'ємистою книжкою (1056 сторінок) п.з. „Зборівщина" за дбайливою редакцією Богдана Гошовського, Василя Вериги й Антона Жуковського. Твір вміщає дев'ять розділів історії, географії й побуту Зборівщини та перлини її уродженців із численною репродукцією й передруком унікальних світлин та архітектурно-історичних пам'яток. Книжка надрукована десяткою на доброму папері з розкішною історичною обкладинкою, що зображує лицарів-козаків, роботи Михайла Михалевича.

Нариси та спомини змальовують барвисто не тільки любов авторів до їхньої живучої реґіональної Батьківщини, але кидають яскраве світло на етнічні взаємовідносини між зборівщанами й окупантами. Ані переможна Антанта, ані Ліґа Націй, ані Об'єднані Нації не зуміли встановити справедливого ладу в світі, віддавши Україну на поталу „сильним цього світу" всупереч власній концепції про самовизначення народів і християнської аксіоми: „Люби ближнього свого як самого себе!" Сьогодні всі українські землі опинилися в сфері смертоносної марксистської системи. Хоч окупанти України змінялися (поляки, соціялісти-гітлерівці, марксисти) проте їхня загарбницька політика мала спільні риси й мету: перетворити Україну в свою колонію шляхом асиміляції, колонізації й безоглядного терору з застосуванням примітивної методи нецивілізованих племен колективної відповідальности (кругової „відплатної" акції) при допомозі реґулярної армії, поліції, Ґестапо, НКВД, КҐБ тощо. Як подає збірник, жертвою жорстокої пацифікації, брутального тоталітаризму гітлерівців і смертоносного марксистського режиму під проводом Сталіна стали десятки тисяч і мільйони невинних українців, а між ними жінки й діти, не згадуючи вже про варварське знищення церков, священних козацьких могил, шкіл, бібліотек, а навіть мистецьких експонатів, як, наприклад, вишивок, диванів, писанок і т.д. Україна для окупанта — це тільки головне джерело прохарчування, постачання сировини й фізичної енергії для невільницьких робіт у копальнях, промисловості, сільському господарстві й концентраційних таборах.

Не дивлячись на дикунську геґемонію окупантів і їхнє нехристиянське ставлення до автохтонного населення, збірник „Зборівщина" променіє оптимізмом і раз-у-раз наголошує культурні й господарські тріюмфи мешканців сіл і міст, розташованих над берегами срібнолентих річок: Серету, Стрипи і Золотої Липи. Під впливом самопосвятної муравлиної праці Церкви, „Просвіти", „Сільського Господаря", Союзу Українок, ОУН, Пласту, „Самоосвіти", „Рідної Школи" та інших установ Зборівщини збагнули, що вони не сміють бути в'язнями чужих ідей і очікувати ласки від чужих. Чим більше лютувала жорстокість окупантів до всього українського, тим інтенсивніше зростала національна свідомість нащадків тиверенців. Зборівщина покрилася мережею рідних шкіл, читалень, дитячих садків, Марійських дружин, хорів, аматорських театральних гуртків, спортових товариств, трикотарсько-куховарських курсів; почала процвітати кооперація, плекання худоби, садівництво, пасічництво, рибальство; Зборівщина піднеслася на вершини культурного й організованого розвитку, з неї вийшло поважне число героїв віри, лицарів чину, титанів кооперації, каменярів духової й матеріяльної культури (Митрополит Константин Богачевський, д-р Кирило Трильовський — основоположник Української Радикальної Партії й руханкового товариства „Січ"; Мілена Рудницька — ідеолог жіночого руху, голова Союзу Українок, проф. д-р Матвій Стахів — довголітній голова НТШ; педагог Роман Завадович, сенатор Микола Кузьмин, співець стрілецьких пісень Роман Купчинський, посол Іван Боднар, письменниця Леся Лисак-Тивонюк).

Натурально, це помилка в друкарні й недогляд коректорів, що на обкладинці на першому місці замість назви „Зборівщина" надруковано підзаголовок „Наш Рідний край". Коли мова про Озерянку, конче треба було згадати про баптистів на чолі з їхнім душпастирем Іваном Семининою, сином Григорія й Анни з дому Турчин... Та найбільший недогляд у „Зборівщині" — це брак пойменного й географічного покажчика, що значно утруднює досліджувати матеріял.

Появу збірника „Зборівщина" завдячуємо комітетам Зборівщини, а найбільше — муравлиній праці письменника й публіциста Богдана Гошовського, багатостраждального в'язня концентраційного табору в Березі Картузькій, якого читачі вже знають із його попередніх ґрунтовних праць: „Дитяча Енциклопедія Українознавства", „Слово пламенем взялося", „Лицарі праці і обов'язку" та інші. Причинився до появи збірника і уродженець Зборівщини Володимир Локоть, який не щадив здоров'я, часу, засобів і прикладав всю працю усе своє серце, щоб якнайефективніше здійснити мрії своїх улюблених зборівщан.

Едвард Жарський

СПОРТОВИЙ ЛЬВІВ

(З циклу доповідей НТШ „Неповторний Львів")

IV.

Не забракло згодом на трибуні і представників інтелектуального світу Львова.

Не зрахуєш їх усіх, але д-р І. Німчук, редактор щоденника „Діло", побіч нього директор забезпеченевої установи В. Колтунюк, маестро В. Блавацький, а з ним майже вся театральна братія (згодом зорганізувалась акторська футбольна дружина „Ґонг"), чи молоді богемісти, що на спортовій площі шукали нових тем для своєї мистецької творчости й інші — з найменшим запалом реаґували на події на грищі як і вся публіка, чи „зелена трибуна", тобто молодь, що густо, як горобці, обсідала дерева, корони яких розвивались уздовж огорожі спортової площі. Великими прихильниками футболу були й наші духовні отці — о. д-р Хомин, о. Бучацький, д-р Липський, а часом заходив на мечі о. пралат Куницький, що не раз спортову тематику вводив у свої проповіді.

* * *

Другим популярним спортом, що вкорінювався у широкі маси, була легкоатлетика. Як усім спортам, так і легкоатлетиці тон надавала молодь. На Олімпійські Ігрища відгукнулась у Львові „Запорізьким Ігрищами", які по війні мали характер крайових змагань, з багаточисельною участю чоловіків і жінок. На цих змаганнях гостив Львів у своїх мурах молодь з цілою краю з його найдальших сторін, не раз і з далекого Кракова; приїжджали, щоб не тратити зв'язку з друзями спортовцями Львова.

Осяги? Коли пригадати осяги перших Олімпійських Ігрищ в Атенах, Греція, у 1896 році, то ствердити треба, що початки все були важкі й не дуже світлі; біг 100 м — 12 сек., 400 м — 54,2 сек., 800 м — 2 мін. 11 сек., стрибок увисочінь — 1,80 м (5 стіп 11 інч.)вдовжінь — 6,33 м (к. 19 стіп), мет диском — понад 28 м (к. 75 ст.). У тих межах обертались у 1920-30 роках і осяги наших легкоатлетів (згодом вони дещо поправились), що тренувались самотужки, без тренера-спеціяліста й різних удогіднень, що їх звичайно мають легкоатлети державних народів. А втім, рекорди не грали тут першої ролі, не вони були ціллю, а виробленням сили волі, фізичної тугости, витривалости тіла й духа — прикмети, потрібні кожній юначці чи юнакові для осягнення українським народом цілі. Спортова площа виховувала не тільки спортовців-змагунів; була це кузня воїнів, що готовились до змагань за права українського народу.

* * *

Мандрівництво і таборування находить вірних приятелів між пластовою молоддю, що виїжджає зі Львова в Карпати, на Полісся, Волинь, колесом-велосипедом, пішки. У своїх мандрах пізнає не тільки красу рідної землі чи її історичне минуле, але нав'язує контакт з селом і спричинюється до піднесення національної свідомости та скріплює відпорність села на зазіхання окупанта. Цінні мемуари з тих мандрівок залишив пластовий Курінь „Лісові Чорти" з добірним картографічним матеріялом та цікавими описами.

Організовану туристику пропаґує крайознавчо-туристичне т-во „Плай" (1924-1939) з філіями у Перемишлі, Стрию, Самборі, Тернополі. „Плай" організує курси львовознавства, прогулянки по ближчих і дальших околицях Львова, видає журнал „Наша Батьківщина" (1937-39), туристичні провідники тощо. У 1935 році на полонині „Плісце" в Ґорґанах, під Ґрофою, відкриває „Плай" перший високогірський захист-базу, з якої користають наші спортовці літом і зимою.

„Плай", „Сокіл-Батько", „Черник" чи „УССК" були чільними відбиванковими (волейбол) клюбами Львова; їх чоловічі чи жіночі дружини рік-у рік — один одному вибивали з рук пальму першенства. Кошівка (баскетбол) не була такою популярною як відбиванка.

Ситківку-теніс популяризував „Львівський Клюб Ситківкарів" (ЛКС); мав він власні корти завдяки деяким львівським меценатам. Старшу ґенерацію тенісистів репрезентував О. Кульчицький, Петро Франко і інші. Їм „на п'яти" ставали молодші: Я. Рожанковський, Ю. Пачовський, Р. Сасик, М. Дрогомирецький, браття Кулечки, й ін. Виростає й молоде жіноче покоління: А. Говикович-Рожанковська, А. Ліщинська, Д. Федак і інші.

* * *

Спортами, доволі популярними на переломі століть, були їзда колесом (ровером, велосипедом) і дужання. Львів мав навіть вимощений асфальтом 400-метровий велодром, що згодом став власністю „Сокола-Батька" разом з „Українським Городом" Велосипедна секція „С-Б" організувала тут змагання, що втішались навіть досить великою, як на тодішні часи, фреквенцією (вибивався спрінтер Р. Вінцковський). По Першій світовій війні ще декілька років відбувались на ньому зустрічі наколесників, але вже при малому заінтересуванні і змагунів і публіки, так, що й треба було розібрати всю велосипедну їздню.

Шосове наколесництво оживилось у 1930 роках, завдяки наколесницькій секції „України" члени якої Бабій Іван, Степаняк Микола, Буцик Роман, Колтуцький і ін. перемагали наколесницьку польську еліту Львова (пізніше І. Бабій добуває у Києві чемпіонат України).

* * *

Зимою на зміну копаному м'ячеві приходили гаківка — гокей на льоду (чи гокей з шайбою). У Львові тільки одна „Україна" з українських клюбів могла вивінувати дружину в повний і коштовний гаківковий однострій. Завдячувала це свому меценатові директорові О. Левицькому. Піклувався дружиною С. Конашевич, а її грачі О. Бучацький і Ю. Дицьо блистіли не тільки на льодових полях Львова, але й опісля, на еміґрації, добували признання й на грищах Европи за свою гру. Не менш віртуозною грою відзначався воротар Скрипій, що бравурно боронив святиню „України".

І Зимові Олімпійські Ігрища в 1924 році в Шамоні, Франція, дають поштовх зорганізувати „Карпатський Лещетарський Клюб", що мав у 1936 році 15 філій по цілому краю, в тому й на Гуцульщині та Бойківщині. Переводив змагання як у Львові, під Брюховичами, так і в горах, при чисельній участі гуцулів і бойків. У Славську, у Високому Бескиді, мав він свою гірську туристичну базу, яка могла помістити 35 лещатарів. Змагання переводились як у норвезькій, так і альпійській комбінаціях, з лещатарськими стрибками включно.

Їзда на ковзанах - лижвах, як це звалось у Львові — не вийшла поза рами товариської розваги під звуки вальсів чи маршів на ставку Світезь чи льодовій площі при Пелчинській вулиці.

Літом на Світезі відбувались плавацькі змагання; між пливаками вирізнялись Ю. Шухевич, В. Сліпко, Анна Говикович і ін.

(Закінчення на стор. 4)

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ ПРОПОНУЄ АТРАКТИВНІ НОВІ ЗАБЕЗПЕЧЕНЕВІ ПЛЯНИ ПО ЗНИЖЕНИХ ВКЛАДКАХ

Український Народний Союз з приємністю повідомляє, що його забезпеченеві пляни змодернізовано. Зміни ці впроваджено як послугу членам, даючи їм якнайкращий та найбільш конкуренційний забезпеченевий товар, який знаходиться на теперішньому асекураційному ринку.

Всі пляни, про які буде мова в цій статті, базуються на таблицях смертности з 1980 року, які є найновішими, що ними користуються у забезпеченевій індустрії в ЗСА та Канаді.

Вони вказують, що люди живуть довше і з цього приводу число смертних виплат зменшується кожного року, у наслідок чого членські вкладки нових грамот також знижуються. Користуючися цими таблицями, вищими гарантованими відсотками та нижчими видатками УНСоюзу, наш актуарій зумів осягнути нижчу ставку вкладок для нових забезпеченевих плянів. Нижчі вкладки роблять ці нові забезпеченеві пляни більш атрактивними для тих членів або кандидатів, які бажають закупити додаткове чи нове забезпечення по конкуренційних вкладках, які ввійшли в дію після 1-го вересня 1987 року.

Постійні забезпеченеві пляни

Постійне забезпечення, також знане як „забезпечення грошевої вартости", це забезпечення, яке в додатку до основного забезпечення має зростаючу грошову резерву. Після смерті забезпеченої особи спадкоємець отримує посмертну виплату, яка складається зі зростаючої грошової вартости та основної вартости забезпечення, що залишилася у контракті. Якщо на конті грамоти немає залеглих позичок, тоді посмертна виплата дорівнює повній сумі забезпечення.

Якщо з будь-якої причини член перестане платити вкладку після того, як грамота нагромадить певну грошову вартість, тоді член має вибір одної з трьох можливостей, без втрати для себе:

1) вибрати гроші готівкою, 2) зужити грошову вартість для закупу продовженого термінового забезпечення 3) закупити так зване частинно виплачене забезпечення на зменшену суму.

У цей час УНСоюз розпоряджає п'ятьма постійними забезпеченевими грамотами із низькими вкладками, які базуються на таблицях смертности з 1980 року:

1) Забезпечення на ціле життя з вкладками платними впродовж цілого життя.

2) Забезпечення платне по смерті з вкладками за 20 років.

3) Забезпечення платне по смерті з вкладками до 65-го року життя.

4) Подвійне забезпечення до 65-го року життя

5) Забезпечення на ціле життя з одноразовою вкладкою.

Кожна з цих п'яти кляс забезпечення є важною від дати видачі грамоти члена до його/її смерти. Назначений спадкоємець отримує повну суму забезпечення (посмертну виплату) грамоти. Порівнюючи ці кляси забезпечення — головною різницею між ними є час плачення вкладок.

1. Забезпечення на ціле життя з вкладками платними впродовж цілого життя

Впродовж багатьох років — це популярний та багатобічний тип життьового забезпечення, який асекураційна індустрія продає (пропонує). Вкладки треба платити впродовж цілого життя для втримання повної вартости забезпечення, одначе в любий час, член може перестати платити вкладки та скористати як попередньо вимінено з одної із трьох можливостей, без втрати для себе.

Ця кляса є найдешевшою формою забезпечення на ціле життя, яке теж дуже часто уживають як підставу для цілої програми життьового забезпечення. Під час життя члена зростаючу грошову вартість можна зужити:

для наглої потреби

як допоміжну оплату студій дітям

як завдаток при закупі дому

як капітал для започаткування власного підприємства

як пенсійний прибуток

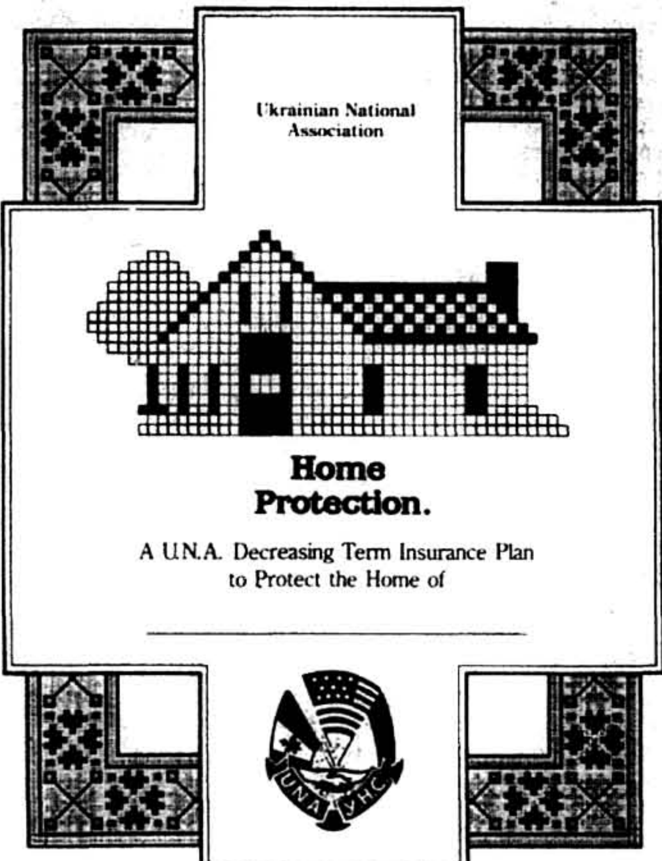
Якщо забезпеченевий член вмирає передчасно, посмертно виплачене забезпечення може послужити:

для заплачення видатків пов'язаних із хворобою чи похороном померлого

для сплачення спадкових коштів (у випадку великого спадку)

як прибуток для родини поки діти є малолітніми

як прибуток для вдови до часу поки вона може користатися пенсією по мужеві.

Заголовна сторінка брошурки про один з нових плянів забезпечення

Грамоту забезпечення на ціле життя можна теж зужити:

для започаткування забезпеченевої програми для дитини

для придбання молодих людей забезпеченням, яке включає повновартісне забезпечення з нагромадженням грошової резерви

для закупу основного забезпечення обом працюючим супругам.

Грамоти ці видає УНС особам у віці 0-70 років життя.

(Забезпечення платне по смерті з вкладками платними впродовж 20 років)

Ця кляса забезпечення вже довгими роками є популярною між нашими членами, які цінять постійне забезпечення, що його вкладки можна повністю заплатити за 20 років. Зростаючу грошову вартість цієї грамоти можна уживати в подібні способи, як подано під числом 1. Грамоти видається у віці 0-60 років життя.

3. Забезпечення платне по смерті з вкладками платними до 65-го року життя

В Америці та Канаді вік 65 років це традиційно пенсійний вік. Серед нашого членства цей плян забезпечення є популярним, бо вважають доцільним платити вкладки в час свого зарібкового віку, щоби з відходом на пенсію бути звільненим від таких фінансових обов'язків. Зростаючу грошову вартість грамоти можна уживати в подібні способи як подано вище під числом 1.

Грамоти ці видає УНС особам у віці 0-55 років життя.

4. Подвійне забезпечення до 65-го року життя

Повна сума забезпечення платна по смерті члена, якщо вона наступить до річниці видачі грамоти ближчої до 65-их уродин члена; половина цієї суми є платна, коли член помре пізніше. Вкладки платні впродовж цілого життя члена. Видається у віці від 16 до 50 років.

Ця грамота є комбінацією часового забезпечення і забезпечення на ціле життя. Вона підходить для осіб, які потребують великого, але дешевого забезпечення, як, наприклад, батьки з більшими родинами. Після 65-го року життя забезпеченого, коли його діти ймовірно дбатимуть самі про себе, зменшення на половину суми забезпечення може без шкоди для члена. Вклади за цю грамоту залишаються такі самі і після 65-го року життя члена.

5. Забезпечення на ціле життя з одноразовою вкладкою

Шляхом заплати одноразової вкладки можна придбати цю клясу вповні виплаченого постійного забезпечення. Атрактивною характеристикою цієї кляси є, зокрема для старших членів, зростаюча грошова вартість. Його закуповують для власного забезпечення або як дарунок дітям чи внукам. Грамоти видається у віці 0-70 років життя.

Пляни термінового забезпечення

Термінове (часове) забезпечення служить як повновартісне забезпечення, воно не має грошової чи позичкової вартости. Деколи термінове забезпечення називають „тимчасовим" забезпеченням. Воно надається для таких потреб як:

сплачення гіпотечної позички дому, фарми, чи іншої посілости

сплачення особистих позичок чи позичок на підприємства, що їх залишив померший

прибутки для родини після смерті хлібодавця чи одного з хлібодавців

оплата студій після смерті одного з батьків

економічне забезпечення життя дорослої особи и дитини з думкою в майбутньому замінити його на постійне забезпечення у певному віці, або коли забезпеченевий матиме кращі фінансові спроможності.

В дану пору УНСоюз розпоряджає п'ятьма клясами термінового забезпечення із низькими вкладками, базованими на таблицях смертности з 1980 року:

1. 30-річне термінове забезпечення зі зменшуваною сумою (забезпечення гіпотечних позичок)
2. Щорічно відновлюване термінове забезпечення
3. Термінове забезпечення на 5 років
4. Термінове забезпечення на 10 років
5. Термінове забезпечення до 23-го року життя.

Погляньмо окремо на кожну клясу:

1. 30-річне термінове забезпечення зі зменшуваною сумою

З огляду на те, що сума забезпечення зменшується з року на рік, ця кляса забезпечення є ідеальною для тих в кого кожнорічно зменшуються забезпеченеві потреби. Для прикладу: сплачення гіпотечної позички, або життьове забезпечення для жінки до часу поки діти стануть незалежними від утримування батьків. Закуповуючи цю клясу забезпечення треба мати на увазі факт, що не зважаючи на те, що сума забезпечення меншає кожного року, вкладка завжди залишається однаковою.

Цю клясу забезпечення не можна відновлювати, одначе член може перемінити грамоту термінового забезпечення на постійне забезпечення на суму згідно з умовами цієї термінової грамоти. Віком члена для грамоти постійного забезпечення рахуватиметься вік в часі коли переводиться зміну кляси забезпечення.

2. Щорічно відновлюване термінове забезпечення

Без огляду на вік особи, ця кляса є найдешевшою забезпеченевою грамотою, яку УНСоюз має для продажі. Це ідеальний плян для членів та майбутніх членів, які потребують високих сум забезпечення за найнижчою оплатою від кожної тисячі забезпечення. Ця кляса надається на різні потребе включно зі сплаченням гіпотечної позички.

Грамоту можна відновлювати до 69-го року життя, теж в часі її важности можна замінити її на постійне забезпечення без огляду на стан здоров'я. В той час досягнений вік члена стає віком члена на новій грамоті.

3. Термінове забезпечення на п'ять років

Ця кляса забезпечення надається для подібних цілей як вищезгадане щорічно відновлюване термінове забезпечення. Замість кожного року, вкладка підвищується кожних п'ять років.

Цю грамоту можна відновляти кожних п'ять років (без вимог лікарських оглядин) до 65-ти років життя. Якщо відновлення припадає на вік 65 років — термін забезпечення не може продовжуватися після осягнення 70 року життя забезпеченого. В час важности грамоти, можна її заміняти на іншу клясу постійного забезпечення УНСоюзу. Така зміна в клясах буде на підставі одягненого віку члена в часі зміни, на усталених вкладках та без огляду на стан здоров'я.

4. Термінове забезпечення на 10 років

Ця кляса дає забезпечення на протяг 10 років і її можна відновляти до 60-го року життя. Після того продовження не може бути дійсним поза 70-ті уродини забезпеченого. У всіх інших відношеннях все сказане про Термінове забезпечення на 5 років — відноситься і до цієї кляси.

5. Термінове забезпечення до 23-го року життя

Ця кляса має дуже низькі вкладки і нею можна забезпечети дітей від 0-15 років життття, а грамота залишається важною до 23-го року життя забезпеченого. Мінімальна сума забезпечення цієї грамоти є 5,000, але її можна набути теж на 10,000, 15,000 дол. і вищі суми по 5,000 вгору. Річна вкладка за перших 5,000 забезпечення виносить 7.50 дол., а вкладка за кожних додаткових 5,000 коштує тільки по 5.00 дол. річно.

УНСоюз видає теж наступні вивінувальні кляси грамот з низькими вкладками: вивінувальна грамота у 18 році, вивінувальна грамота після 20-річного плачення вкладок, вивінувальна грамота у віці 65 років як теж вивінувальна грамота у віці 65 років з одноразовою вкладкою.

Додаткові інформації

Дальші подробиці про різні кляси забезпечення можна отримати, виповняючи форму, яка знаходиться при кінці цього допису.

Щоби дати нагоду запізнатися з можливостями різних нових забезпеченевих плянів УНСоюзу, члени Екзекутивного Комітету УНС влаштовують низку інформативних семінарів для відділових секретарів та організаторів починаючи семінарем у Ню Йорку 12-го вересня, слідуватимуть семінарі у Ню Джерзі, Філядельфії, Детройті і т.д.

Щоби теперішні та майбутні члени УНСоюзу мали змогу краще запізнатися та правильно розуміти всі кляси та грамоти забезпечення Український Народний Союз виготовив низку інформативних брошурок, які пояснюють можливі користі даних грамот, вкладки за зворотні вартості кожної кляси забезпечення. Зазначіть на формі, яка знаходиться при кінці допису, чи бажаєте щоби наш секретар чи продавець забезпечення відвідав вас і дав вам проєкт-пропозицію пляну забезпечення, яке найкраще відповідає вашим та вашої родини потребам і вимогам.

Український Народний Союз існує для ваших забезпеченевих обслуг

УНСоюз засновано у 1894 році в час коли перша хвиля імігрантів з України прибула до ЗСА і Канади. Його тригранним кличем було: Зорганізувати і вишколити українців у Новому Світі, репрезентувати їх, усвідомлювати про їхнє національне походження та їхню духову культуру.

Сьогодні УНСоюз далі керується цими самими кличами-цілями. УНСоюз має понад 75,000 членів у ЗСА і Канаді. Члени УНСоюзу є власниками понад 133,000,000 дол. життьового забезпечення. Братська діяльність членів УНСоюзу проявляється шляхом фінансової допомоги українським громадським, культурним та добродійним установам і організаціям.

Український Народний Союз є сильний, бо так як інші установи життьового забезпечення, він ведеться на правній системі резерв, а його забезпеченеве підприємство підлягає юрисдикції різних стейтових забезпеченевих урядів у ЗСА та урядів забезпечення в Канаді.

Сьогодні Український Народний Союз енергійно та сміливо глядить майбутності ввічі, з певністю у свою силу та засоби продовжувати службу своїм членам, українській спільноті у діяспорі та українській справі.

FOR MORE INFORMATION

If you would like more information, please complete this form and return it to:

Ukrainian National Association
P.O. Box 17A
Jersey City, N.J. 07303

I would like more information on the following plan or plans (Check as many boxes as you wish.)

- ☐ Whole Life
- ☐ 20-Payment Life
- ☐ Life Paid-up at 65
- ☐ Single-Premium Whole Life
- ☐ Double Protection to Age 65
- ☐ Decreasing Term
- ☐ Annual Renewable Term
- ☐ 5-Year Renewable Term
- ☐ 10-Year Renewable Term
- ☐ Term to Age 23

☐ Also, send me information about the UNA's other benefits of membership

☐ Please have a branch secretary or sales representative call on me

Name ____
Street or P.O. Box ____
City ____ State Province ____ Zip ____
Telephone ( ) ____ UNA Member Yes ___ No ___
Your Date of Birth ____ Dates of birth of family members ____

Ділимося з Приятелями і Знайомими сумною вісткою, що дня 6-го вересня 1987 р. по довгій недузі упокоїлась у Бозі

наша Найдорожча МАМА, БАБЦЯ І ПРАБАБЦЯ

бл. п.

РОЗАЛІЯ ЛАТИК
з дому ДЯКІВ

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулись у церкві св. Архистратига Михаїла в Ню Гейвені в середу, 9-го вересня 1987 р.

У глибокому жалю:

доньки — ЛІДІЯ КОЗЮБА з мужем ЕВГЕНОМ
син — МИХАЙЛО з дружиною НЕНСІ
внули —
РОЗАЛІЯ ДІКМАН з мужем ЕДІ
ВАСИЛЬ І ОЛЯ КОЗЮБИ
ЛЮБА І ОЛЕГ ВЕСЕЛИЙ
ХРИСТЯ І АНДРІЙКА ЛАТИК
правнуки —
КАТРУСЯ ЕДІ І ІВАН ДІКМАН та АНДРІЙ КОЗЮБА
син в Україні — ІВАН І АНЯ ЛАТИК
внук — МИХАЙЛО І ЛЮСЯ з мужем
та правнуки — ІРЦЯ, РОМЦЯ І ІВАН

Спортовий Львів

Закінчення зі стор. 2.

У 1920 роках „Сокіл" і „Луг" одні з перших започаткували у Львові боксерський спорт, промоторами чого були брати Вербицькі, К. Мулькевич і інші. Спершу бокс не находив багато охочих до зустрічів на рінґу; зростає його популярність тоді, коли боксерська ланка „України" почала змагатися з боксерами польських чи жидівських клюбів. Хоч на рінґу відбувалася „джентелменська" виміна ударів досвідчених боксерів „України": Е. Пащика, А. Білого (віцечемпіон Польщі, з власної спонуки перейшов з польського клюбу „Лєхія" до „України" і потягнув за собою загублених по польських товариствах боксерів-українців), М. Помірка й їхніх друзів з польськими боксерами „Поґоні", „Лєхії" чи ін. то все таки для видців і не менше для самих змагунів — це були стрічі не тільки спортові, але двобій двох народів: України проти Польщі. Змагання на рінґу були чимсь більшим, як тільки звичайною вимiною боксерських ударів; час між двома війнами був часом боротьби в всіх ділянках українського життя з польським окупантом; це був час будування й закріплення національної свідомости і власних сил. Тому й кожна перемога над противником вважалася відплатою за всі понижуючі нас вчинки окупанта.

Подібні настрої панували і на кожних інших спортових змаганнях з польськими дружинами. Коли гокеїсти „України" — з О. Бучацьким і Ю. Дицьом на чолі добули в Криниці, на Лемківщині, перемогу над польськими гокеїстами — до роздягальні „України" зайшли три лемки, що „прийшли в делеґації від усіх тих, що приїхали саньми з віддалі кількадесят кілометрів, щоб побачити „ототу Україну" — згадує зі зворушенням О. Бучацький (у нарисі „Найкращий різдвяний спомин"). Вони прийшли подякувати нам за те, що ми не зрадили надій і. такисте набили цих мазурів, ту на нашій землі, де слово 'Україна' ані виговорити не можна було"... І миліші були нам той хліб і сіль, що вони нам їх принесли в дарі, ніж потурнірові бенкети, дорожчі ці прості сердечні слова, ніж похвали з уст організаторів чи чужинецької преси, цінніші потиски селянських рук, ніж кришталева чаша, здобута нашою перемогою".

* * *

Розбудити українські маси, з-під польського гніту, зорганізувати їх і втримати на відповідному фізичному й психічному рівні та підготовити до вимог і потреб Батьківщини — головна ідея починів наших перших піонерів фізичної культури. З тими ідеями приступили до праці В. Нагірний, В. Лаврівський, К. Трильовський, їхні співтовариші праці та наслідники. Події 1914-1920 роках виявили, що голошені ними гасла мали велике значення для підготови народу до великих зусиль. Силу зорганізованого сокільсько-січового руху добре розуміли окупанти й докладали всіх зусиль, щоб його знищити.

Сокільсько-січовий рух дає поштовх до розвитку різних спортових ділянок. Час, переведений молоддю на спортових площах чи залях, не пішов на марно; його використала молодь на скріплення своїх фізичних і духових сил, щоб служити гідно своєму народові. Ці цілі просвічують українському спортові й у майбутньому.

Спортовий Львів здав іспит часу.

На Союзівці відбулись...

(Закінчення зі стор. 1)

Д-р З. Матківський і Ю. Вольчук (зліва, посередині) отримали нагороди від інж. Р. Ракочого і М. Душник.

Сеньйори Ю. Савчак (другий зліва) і Ю. Грабець прийняли трофеї від д-ра І. Флиса і О. Кизика.

Старші сеньйори д-р П. Харук (другий зліва) і Р. Олинець прийняли нагороди від М. Душник і В. Кваса.

Андрій Гайдукевич („Черник", Дітройт) повторив свій минулорічний успіх в групі юнаків 18 років і нижче переконливою перемогою над Марком Боднаром (Пласт, Мейплвуд), 6-0, 6-0. У півфіналах А. Гайдукевич елімінував Василя Русецького (Союзівка), 6-1, 6-0, а М. Боднар Івася Луцького, 7-6, 6-1.

У групі юнаків 16 років і нижче Гю Рейні (КЛК) вийшов переможцем над Павлом Боднаром (Пласт), 7-5, 6-2. У півфіналах Г. Рейні елімінував Ігоря Гованського (СУМ) вислідом 6-4, 6-0 а П. Боднар Левка Гайдучка у трьох сетах.

У групі юнаків 14 років і нижче своєї першої перемоги на Союзівці добився Михась Сарахман (УСО „Тризуб"), який у фіналі переміг Адріяна Заяця (Союзівка), 6-2, 6-3. У півфіналах М. Сарахман елімінував свого приятеля з тенісового табору Марка Рондяка 6-2, 6-3, а А. Заяць Адріяна Підлуського (Союзівка), 6-3, 6-0.

У наймолодшій групі юнаків 12 років і нижче першу свою перемогу замаркував Юрій Чопівський, який у фіналі переміг Романа Книша (Союзівка), 6-2, 7-5. Раніше Ю. Чопівський елімінував Лесика Сарахмана (УСО „Тризуб"), 6-0, 6-3 ,а Р. Книш Марка Македо, 4-6, 6-4, 6-1. Ю. Чопівський також отримав нагороду Марії Душник за прикладну спортову поставу.

У комбінованій групі сеньйорів Михайло Губчак переміг у фіналі Володимира Дзівака.

Грошові стипендії з Фонду розвитку і популяризації тенісу при Фундації ім. Мазепи роздано в таких сумах: чоловіки - фіналісти — 600 і 300 дол., півфіналісти по 100 дол.; жінки-фіналістки — 300 і 150 дол., а юнаки-фіналісти по 150 і 75 дол. Зібранням фондів на ці стипендії займаються голова Фундації ім. Мазепи д-р З. Матківський і Іван Гинянський. Змагуни, які є членами Фундації ім. Мазепти чи турнірової комісії, як правило, повертають свої стипендії до фонду.

Грошові стипендії вручали І. Гинянська, Надія Матківська і колишні „Міс Союзівки" і тенісові чемпіонки Аннетка Харук і Зеня Матківська.

Нагороди УНСоюзу вручили фіналістам: головний предсідник д-р Іван Флис, головний радний Володимир Квас, почесний член Головного Уряду Марія Душник, представник УСЦАК Омелян Твардовський, управитель Союзівки Дорко Сенчишин, заступник голови КЛК Орест Кизик, гість з далекої Австралії і колишній визначний спортовець Омелян Бучацький та члени турнірової комісії в особах інж. Роман Ракочий, ст., Ю. Савчак і З. Снилик.

Під час відкриття в суботу і закриття в понеділок до змагунів промовляли коротко д-р І. Флис, головний радний Алік Худолій, інж. Р. Ракочий, Мирон Стебельський, заступник голови УСЦАК, О. Кизик і З. Снилик.

Цей тенісовий турнір почався під соняшним небом в суботу, а закінчився кілька хвилин перед дощовою зливою в понеділок.

Пропам'ятні нагороди св. п. інж. Б. Рака і св. п. д-ра В. Гука вручили Ю. Савчакові (другий зліва) і Е. Матківському З. Снилик і інж. Р. Ракочий.

З. Матківська і А. Харук вручають нагороди Г. Рейні (другий справа) і П. Боднарові.

М. Сарахман дістав нагороду УНСоюзу і грошову стипендію від О. Бучацького (справа) і З. Матківської.

Ю. Чопівський отримав дві нагороди — за першенство в наймолодшій групі юнаків від А. Харук (справа) і за гарну спортову поставу від фундаторки М. Душник (зліва).